Tento text slúži výlučne ako dokumentačný nástroj a nemá žiadny právny účinok. Inštitúcie Únie nenesú nijakú zodpovednosť za jeho obsah. Autentické verzie príslušných aktov vrátane ich preambúl sú tie, ktoré boli uverejnené v Úradnom vestníku Európskej únie a ktoré sú dostupné na portáli EUR-Lex. Tieto úradné znenia sú priamo dostupné prostredníctvom odkazov v tomto dokumente

►B **NARIADENIE EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY (ES) č. 1008/2008**

z 24. septembra 2008

o spoločných pravidlách prevádzky leteckých dopravných služieb v Spoločenstve (prepracované znenie)

(Text s významom pre EHP)

(Ú. v. EÚ L 293, 31.10.2008, s. 3)

Zmenené a doplnené:

		Úradný vestník		
		Č.	Strana	Dátum
►M1	Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/1139 zo 4. júla 2018	L 212	1	22.8.2018

Opravené a doplnené:

►C1 Korigendum, Ú. v. EÚ L 126, 21.5.2015, s. 3 (1008/2008)

▼B

NARIADENIE EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY (ES) č. 1008/2008

z 24. septembra 2008

o spoločných pravidlách prevádzky leteckých dopravných služieb v Spoločenstve (prepracované znenie)

(Text s významom pre EHP)

KAPITOLA I

VŠEOBECNÉ USTANOVENIA

Článok 1

Predmet úpravy

1. Týmto nariadením sa upravujú postupy udeľovania licencií leteckých dopravcov Spoločenstva, právo leteckých dopravcov Spoločenstva vykonávať letecké dopravné služby vnútri Spoločenstva a tvorby cien leteckých dopravných služieb vnútri Spoločenstva.

2. Kapitola III tohto nariadenia sa uplatní na letisko Gibraltár bez toho, aby boli dotknuté možné právne stanoviská Španielskeho kráľovstva a Spojeného kráľovstva vzhľadom na ich spor týkajúci sa suverenity územia, na ktorom sa letisko nachádza.

Článok 2

Vymedzenie pojmov

Na účely tohto nariadenia:

1. „prevádzková licencia“ znamená oprávnenie udelené príslušným licenčným úradom podniku, ktorým sa povoľuje poskytovať letecké dopravné služby, ako je uvedené v prevádzkovej licencii;

2. „príslušný licenčný úrad“ znamená úrad členského štátu, ktorý je oprávnený udeliť, zamietnuť, zrušiť alebo pozastaviť prevádzkovú licenciu v súlade s kapitolou II;

3. „podnik“ znamená akúkoľvek ziskovú alebo neziskovú fyzickú alebo právnickú osobu, akúkoľvek úradnú inštitúciu bez ohľadu na to, či má právnu subjektivitu;

4. „letecká dopravná služba“ znamená let alebo sériu letov, pri ktorých sa prepravujú cestujúci, náklad a/alebo pošta za odplatu a/alebo v prenájme;

5. „let“ znamená odlet z určitého letiska smerom k určitému cieľovému letisku;

6. „miestny let“ znamená let, ktorý nezahŕňa dopravu osôb, pošty a/alebo tovaru medzi rôznymi letiskami alebo inými oprávnenými pristávacími bodmi;

7. „letisko“ znamená každé miesto v členskom štáte, ktoré je špeciálne prispôsobené na letecké dopravné služby;

8. „osvedčenie leteckého prevádzkovateľa (AOC)“ znamená osvedčenie vydané podniku podľa príslušných ustanovení právnych predpisov Spoločenstva, prípadne vnútroštátnych právnych predpisov, v ktorom sa potvrdzuje, že prevádzkovateľ má profesionálnu spôsobilosť a organizáciu na zaistenie bezpečnosti činností špecifikovaných v osvedčení;

▼B

9. „účinná kontrola“ znamená vzťah, ktorý tvoria práva, kontrakty alebo iné prostriedky, ktoré buď samostatne, alebo spoločne a s ohľadom na vecné skutočnosti alebo právnu úpravu umožňujú priamo alebo nepriamo použiť rozhodujúci vplyv na podnik, najmä:

   a) právo použiť všetok alebo časť majetku podniku;

   b) práva alebo zmluvy, ktoré poskytujú rozhodujúci vplyv na zloženie, voľby alebo rozhodnutia orgánov podniku alebo inak poskytujú rozhodujúci vplyv na riadenie obchodnej činnosti podniku;

10. „letecký dopravca“ znamená podnik s platnou prevádzkovou licenciou alebo jej rovnocenným dokladom;

11. „letecký dopravca Spoločenstva“ znamená leteckého dopravcu s platnou prevádzkovou licenciou, udelenou príslušným licenčným úradom v súlade s kapitolou II;

12. „podnikateľský plán“ znamená podrobný opis zamýšľaných obchodných činností leteckého dopravcu v určenom období, najmä čo sa týka očakávaného trhového vývoja a investícií, ktoré sa majú uskutočniť, vrátane finančných a ekonomických aspektov týchto činností;

13. „letecká dopravná služba vnútri Spoločenstva“ znamená leteckú dopravnú službu vykonávanú v rámci Spoločenstva;

14. „prepravné právo“ znamená právo vykonávať leteckú dopravnú službu medzi dvoma letiskami Spoločenstva;

15. „výlučný predaj miesta na sedenie“ znamená, že sa predávajú len miesta na sedenie bez akejkoľvek inej s tým spojenej služby, napr. ubytovaním verejnosti priamo leteckým dopravcom, jeho oprávneným zástupcom alebo nájomcom;

16. „pravidelná letecká dopravná služba“ znamená sériu letov so všetkými týmito charakteristikami:

   a) pri každom lete je každé sedadlo lietadla a/alebo kapacita na prepravu nákladu a/alebo pošty k dispozícii na individuálny nákup verejnosti (priamo od leteckého dopravcu alebo od jeho oprávnených zástupcov);

   b) slúži na prepravu medzi dvoma alebo viacerými letiskami buď:

      — podľa zverejneného letového poriadku, alebo

      — letmi takými pravidelnými alebo frekventovanými, že vytvárajú zreteľne systematické série letov;

17. „kapacita“ znamená počet miest na sedenie alebo užitočné zaťaženie, ktoré sa ponúkajú verejnosti v pravidelnej leteckej dopravnej službe počas určitého obdobia;

18. „letecké cestovné“ znamená ceny vyjadrené v eurách alebo v miestnej mene, ktoré sa platia leteckým dopravcom alebo ich zástupcom, alebo iným predajcom leteniek za prepravu cestujúcich v rámci leteckej dopravnej služby, a všetky podmienky, za ktorých sa tieto ceny používajú, vrátane odplát a podmienok ponúknutých za agentúrne a iné doplnkové služby;

19. „letecké sadzby“ znamenajú ceny vyjadrené v eurách alebo v miestnej mene, platené za prepravu nákladu, a podmienky, za ktorých sa tieto ceny používajú, vrátane odplát a podmienok ponúknutých za agentúrne a iné doplnkové služby;

▼B

20. „dotknutý(-é) členský(-é) štát(-y)“ znamená členský(-é) štát(-y), medzi ktorými alebo v rámci ktorého(-ých) sa vykonáva letecká dopravná služba;

21. „zúčastnený(-é) členský(-é) štát(-y)“ znamená dotknutý(-é) členský(-é) štát(-y) a členský(-é) štát(-y), v ktorom(-ých) letecký(-í) dopravca(-ovia) vykonávajúci leteckú dopravnú službu je/sú licencovaný(-í);

22. „mestská aglomerácia“ znamená mestskú oblasť zahŕňajúcu viacero miest, ktoré sa v dôsledku populačného rastu a expanzie zlúčili s cieľom vytvoriť jeden súvislý zastavaný priestor;

23. „podnikový výkaz“ znamená podrobný výkaz výnosov a nákladov leteckého dopravcu za dané obdobie vrátane podrobného členenia na činnosti vzťahujúce sa na leteckú dopravu a iné činnosti a takisto medzi peňažnými a nepeňažnými zložkami;

24. „dohoda o prenájme lietadla bez posádky (‚dry lease‘)“ znamená dohodu medzi podnikmi, na základe ktorej je lietadlo prevádzkované pod AOC nájomcu;

25. „dohoda o prenájme lietadla s posádkou (‚wet lease‘)“ znamená dohodu medzi leteckými dopravcami, na základe ktorej je lietadlo prevádzkované pod AOC prenajímateľa;

26. „hlavné miesto podnikania“ znamená ústredie alebo sídlo leteckého dopravcu Spoločenstva v členskom štáte, v ktorom sa vykonávajú hlavné finančné operácie a prevádzková kontrola vrátane riadenia letovej spôsobilosti leteckého dopravcu Spoločenstva.

KAPITOLA II

PREVÁDZKOVÁ LICENCIA

Článok 3

Prevádzková licencia

1. Žiadny podnik usadený v Spoločenstve nesmie prepravovať cestujúcich, poštu ani náklad za úhradu a/alebo v prenájme, pokiaľ mu nebola udelená príslušná prevádzková licencia.

Podnik, ktorý spĺňa požiadavky tejto kapitoly, je oprávnený získať prevádzkovú licenciu.

2. Príslušný licenčný úrad neudelí prevádzkové licencie ani ich neponechá v platnosti, ak nie sú splnené akékoľvek požiadavky tejto kapitoly.

3. Bez toho, aby boli dotknuté ďalšie platné ustanovenia právnych predpisov Spoločenstva, vnútroštátnych alebo medzinárodných právnych predpisov, požiadavka byť držiteľom platnej prevádzkovej licencie sa nevzťahuje na tieto kategórie leteckých dopravných služieb:

a) letecké dopravné služby vykonávané bezmotorovým lietadlom a/alebo ultraľahkým motorovým lietadlom a

b) miestne lety.

▼B

Článok 4

Podmienky udelenia prevádzkovej licencie

Príslušný licenčný úrad členského štátu udelí prevádzkovú licenciu podniku za predpokladu, že:

a) jeho hlavné miesto podnikania sa nachádza v tomto členskom štáte;

▼M1

b) je držiteľom platného AOC, ktoré v súlade s nariadením Európskeho parlamentu a rady (EÚ) 2018/1139 ([1]) vydal buď vnútroštátny orgán členského štátu, viaceré vnútroštátne orgány členských štátov spoločne podľa článku 62 ods. 5 uvedeného nariadenia, alebo Agentúra Európskej únie pre bezpečnosť letectva;

▼B

c) disponuje jedným alebo viacerými lietadlami na základe vlastníctva alebo dohody o prenájme lietadla bez posádky („dry lease“);

d) jeho hlavným predmetom podnikania je prevádzkovať letecké dopravné služby samostatne alebo v kombinácii spolu s akoukoľvek inou obchodnou činnosťou lietadla alebo opravou a údržbou lietadla;

e) jeho podniková štruktúra umožňuje príslušnému licenčnému úradu implementovať ustanovenia tejto kapitoly;

f) členské štáty a/alebo štátni príslušníci členských štátov vlastnia viac ako 50 % podniku a účinne ho riadia, či už priamo, alebo nepriamo, prostredníctvom jedného alebo viacerých sprostredkovateľských podnikov, pokiaľ nie je ustanovené inak v dohode s treťou krajinou, ktorej je Spoločenstvo zmluvnou stranou;

g) spĺňa finančné podmienky stanovené v článku 5;

h) spĺňa požiadavky na poistenie stanovené v článku 11 a v nariadení (ES) č. 785/2004 a

i) spĺňa ustanovenia o dobrej povesti stanovené v článku 7.

Článok 5

Finančné podmienky udelenia prevádzkovej licencie

1. Príslušný licenčný úrad dôkladne posúdi, či podnik, ktorý prvýkrát žiada o prevádzkovú licenciu, môže preukázať, že:

a) môže kedykoľvek splniť svoje aktuálne a potenciálne záväzky založené na reálnych predpokladoch v období 24 mesiacov od začatia prevádzky a

b) môže pokryť svoje fixné a prevádzkové náklady, ktoré má z činností podľa svojho podnikateľského plánu a sú založené na reálnych predpokladoch, za obdobie troch mesiacov od začatia prevádzky bez ohľadu na akýkoľvek príjem z týchto činností.

([1]) Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/1139 zo 4. júla 2018 o spoločných pravidlách v oblasti civilného letectva, ktorým sa zriaďuje Agentúra Európskej únie pre bezpečnosť letectva a ktorým sa menia nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 2111/2005, (ES) č. 1008/2008, (EÚ) č. 996/2010, (EÚ) č. 376/2014 a smernice 2014/30/EÚ a 2014/53/EÚ a ktorým sa zrušujú nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 552/2004 a (ES) č. 216/2008 a nariadenie Rady (EHS) č. 3922/91 (Ú. v. EÚ L 212, 22.8.2018, s. 1).

▼B

2. Na účely posúdenia uvedeného v odseku 1 každý žiadateľ musí predložiť plán podnikania minimálne na prvé tri roky prevádzky. Plán podnikania musí tiež podrobne uvádzať finančné prehľady o akýchkoľvek iných obchodných činnostiach, na ktorých sa žiadateľ zúčastňuje buď priamo, alebo prostredníctvom príbuzných podnikov. Žiadateľ má tiež poskytnúť všetky relevantné informácie; hlavne údaje uvedené v bode 1 prílohy I.

3. Odseky 1 a 2 tohto článku sa nevzťahujú na podnik, ktorý žiada o prevádzkovú licenciu na prevádzku lietadiel s maximálnou vzletovou hmotnosťou (Maximum Take Off Mass – MTOM) menšou ako 10 ton a/alebo s počtom sedadiel menej ako 20. ►C1 Taký podnik kedykoľvek preukáže, že jeho čisté obchodné imanie je aspoň 100 000 EUR, alebo na požiadanie príslušného licenčného úradu poskytne všetky relevantné informácie na účely posúdenia uvedeného v odseku 1, najmä údaje uvedené v bode 1 prílohy I. ◄

Príslušný licenčný úrad môže aj napriek tomu aplikovať odseky 1 a 2 na podnik, ktorý žiada o prevádzkovú licenciu podľa ustanovení predchádzajúceho pododseku a má v úmysle vykonávať pravidelné letecké dopravné služby alebo jeho obrat prevyšuje 3 milióny EUR ročne.

▼M1

Článok 6

Osvedčenie leteckého prevádzkovateľa

1. Udelenie a platnosť prevádzkovej licencie závisia od držby platného AOC, v ktorom sa špecifikujú činnosti, na ktoré sa vzťahuje uvedená prevádzková licencia.

2. Akákoľvek zmena AOC leteckého dopravcu Spoločenstva sa v prípade potreby zohľadní v jeho prevádzkovej licencii.

Orgán zodpovedný za AOC informuje príslušný licenčný úrad čo najskôr o každej relevantnej navrhovanej zmene AOC.

3. Orgán zodpovedný za AOC a príslušný licenčný úrad sa dohodnú na opatreniach na proaktívnu výmenu informácií, ktoré sú dôležité z hľadiska posudzovania a udržiavania AOC a prevádzkovej licencie.

Uvedená výmena môže zahŕňať okrem iného aj informácie, ktoré sa týkajú finančných dojednaní, dojednaní v oblasti vlastníctva alebo organizačných dojednaní leteckého dopravcu Spoločenstva a ktoré môžu ovplyvniť bezpečnosť alebo platobnú schopnosť jeho prevádzky alebo ktoré môžu pomôcť orgánu zodpovednému za AOC pri vykonávaní jeho činností dohľadu týkajúcich sa bezpečnosti. Ak sa poskytujú dôverné informácie, prijmú sa opatrenia, ktorými sa zabezpečí primeraná ochrana týchto informácií.

3a. Ak je pravdepodobné, že budú potrebné opatrenia na presadzovanie práva, orgán zodpovedný za AOC a príslušný licenčný orgán sa čo najskôr navzájom poradia pred tým, ako prijmú takéto opatrenia, a pred ich prijatím spolupracujú pri hľadaní riešení daných otázok. Ak sa opatrenia prijmú, orgán zodpovedný za AOC a príslušný licenčný orgán sa navzájom čo najskôr informujú o prijatí opatrení.

▼B

Článok 7

Dôkaz o dobrej povesti

1. Pokiaľ sa na účely vydania prevádzkovej licencie vyžaduje dôkaz, že osoby, ktoré budú nepretržite a účinne riadiť činnosti podniku, sú bezúhonné alebo že na ne nebol vyhlásený konkurz, príslušný licenčný úrad uzná v prípade príslušníkov členských štátov za postačujúce doklady vydané príslušnými orgánmi v členskom štáte pôvodu alebo v členskom štáte, v ktorom má daná osoba trvalý pobyt, ktoré preukazujú, že tieto podmienky sú splnené.

2. Ak členský štát pôvodu alebo členský štát, v ktorom má daná osoba trvalý pobyt, nevydáva doklady uvedené v odseku 1, nahradia sa tieto doklady vyhlásením pod prísahou alebo – v členských štátoch, kde neexistuje žiadne ustanovenie pre vyhlásenie pod prísahou – čestným vyhlásením vykonaným dotknutou osobou pred povereným príslušným súdnym alebo správnym úradom alebo notárom, alebo kvalifikovaným profesijným orgánom členského štátu pôvodu alebo členského štátu, v ktorom má daná osoba trvalý pobyt. Tento úrad, notár alebo kvalifikovaný profesijný orgán musí vydať osvedčenie o pravosti vyhlásenia pod prísahou alebo čestného vyhlásenia.

3. Príslušný licenčný úrad môže vyžadovať, aby tieto doklady a osvedčenia uvedené v odsekoch 1 a 2 boli predložené najneskôr tri mesiace po dátume ich vydania.

Článok 8

Platnosť prevádzkovej licencie

1. Prevádzková licencia bude platná, pokiaľ letecký dopravca Spoločenstva spĺňa požiadavky tejto kapitoly.

Letecký dopravca Spoločenstva je kedykoľvek schopný preukázať na požiadanie príslušného licenčného úradu, že spĺňa všetky požiadavky tejto kapitoly.

2. Príslušný licenčný úrad dôkladne monitoruje plnenie požiadaviek tejto kapitoly. V každom prípade preskúma plnenie týchto požiadaviek v týchto prípadoch:

a) dva roky po udelení novej prevádzkovej licencie;

b) ak je podozrenie na možný problém alebo

c) na žiadosť Komisie.

V prípade, že príslušný licenčný úrad nadobudne podozrenie, že by finančné problémy leteckého dopravcu Spoločenstva mohli ovplyvniť bezpečnosť jeho prevádzky, okamžite o tejto skutočnosti informuje orgán zodpovedný za AOC.

3. Prevádzková licencia sa opätovne postúpi na schválenie, ak letecký dopravca Spoločenstva:

a) nezačal prevádzku do šiestich mesiacov po udelení prevádzkovej licencie;

▼B

b) pozastavil prevádzku na viac ako šesť mesiacov alebo

c) ten, ktorý je licencovaný na základe článku 5 ods. 3 prvého pododseku, má v úmysle vykonávať prevádzku s lietadlami, ktorých veľkosť presahuje limit stanovený v článku 5 ods. 3, alebo už nespĺňa finančné podmienky stanovené v uvedenom článku.

4. Letecký dopravca Spoločenstva poskytne najneskôr do šiestich mesiacov po poslednom dni príslušného finančného roku príslušnému licenčnému úradu overené účty, ak sa vo vnútroštátnych právnych predpisoch neustanovuje inak. V priebehu prvých dvoch rokov činnosti leteckého dopravcu Spoločenstva sa údaje uvedené v bode 3 prílohy I predkladajú na požiadanie príslušnému licenčnému úradu.

Príslušný licenčný úrad môže kedykoľvek posúdiť finančnú výkonnosť leteckého dopravcu Spoločenstva, ktorému udelil prevádzkovú licenciu, požiadaním o relevantné informácie. V rámci tohto hodnotenia uvedený letecký dopravca Spoločenstva zaktualizuje údaje uvedené v bode 3 prílohy I a na požiadanie ich poskytne príslušnému licenčnému úradu.

5. Letecký dopravca Spoločenstva musí oznámiť príslušnému licenčnému úradu:

a) vopred svoje plány na prevádzku novej leteckej dopravnej služby na kontinent alebo do oblasti, do ktorej predtým nebola zabezpečená doprava, alebo akúkoľvek inú podstatnú zmenu v rozsahu svojich aktivít vrátane zmien typu lietadla alebo počtu používaných lietadiel;

b) vopred akékoľvek zamýšľané zlúčenia alebo akvizície a

c) do 14 dní akúkoľvek zmenu vlastníctva akejkoľvek priamej akciovej účasti, ktorá predstavuje 10 % alebo viac z celkovej akciovej účasti leteckého dopravcu Spoločenstva alebo jeho materskej alebo najvyššej holdingovej spoločnosti.

6. Ak sa príslušný licenčný úrad domnieva, že zmeny uvedené podľa odseku 5 majú významný vplyv na financie leteckého dopravcu Spoločenstva, požaduje predloženie revidovaného plánu podnikania, ktorý zahŕňa odporučené zmeny, najmenej 12 mesiacov od dátumu jeho realizácie vrátane údajov uvedených v bode 2 prílohy I, a navyše informácie, ktoré sa majú poskytnúť podľa odseku 4.

Príslušný licenčný úrad rozhodne o revidovanom pláne podnikania, pokiaľ ide o to, či letecký dopravca Spoločenstva dokáže počas týchto 12 mesiacov splniť svoje súčasné a potenciálne záväzky. Uvedené rozhodnutie sa prijme najneskôr tri mesiace po predložení všetkých potrebných informácií.

▼B

7. Čo sa týka leteckých dopravcov Spoločenstva, ktorým udelil licenciu príslušný licenčný úrad, tento úrad rozhodne, či bude prevádzková licencia opätovne predložená na schválenie v prípade zmeny jedného alebo viacerých prvkov, ktoré majú vplyv na právnu situáciu leteckého dopravcu Spoločenstva, a to najmä v prípade zlúčenia podnikov alebo ich prevzatia.

8. Odseky 4, 5 a 6 sa nevzťahujú na leteckých dopravcov Spoločenstva, ktorí používajú výhradne lietadlá s MTOM menšou ako 10 ton a/alebo s počtom sedadiel menej 20. Títo leteckí dopravcovia Spoločenstva musia byť kedykoľvek schopní preukázať, že ich čisté obchodné imanie je aspoň 100 000 EUR, alebo na požiadanie príslušného licenčného úradu poskytnúť informácie relevantné na účely posúdenia uvedeného v článku 9 ods. 2.

Príslušný licenčný úrad môže aj napriek tomu aplikovať odseky 4, 5 a 6 na leteckých dopravcov Spoločenstva, ktorým udelil licenciu na základe toho, že vykonávajú pravidelné letecké dopravné služby, alebo tým, ktorých obrat prevyšuje 3 milióny EUR ročne.

Článok 9

Pozastavenie a zrušenie prevádzkovej licencie

1. Príslušný licenčný úrad môže kedykoľvek posúdiť finančnú výkonnosť leteckého dopravcu Spoločenstva, ktorému udelil prevádzkovú licenciu. Na základe tohto posúdenia úrad pozastaví alebo zruší prevádzkovú licenciu, ak nie je naďalej presvedčený, že tento letecký dopravca Spoločenstva už nemôže splniť svoje aktuálne a potenciálne záväzky na obdobie 12 mesiacov. Príslušný licenčný úrad však môže udeliť dočasnú licenciu najviac na obdobie 12 mesiacov až do vykonania finančnej reorganizácie leteckého dopravcu za predpokladu, že nie je ohrozená bezpečnosť, že v tejto dočasnej licencii sa prípadne zohľadnia akékoľvek zmeny AOC a je k dispozícii reálny výhľad na uspokojivú finančnú rekonštrukciu.

2. Ak je zrejmé, že existujú finančné problémy, alebo ak bol vyhlásený konkurz alebo podobné konanie voči leteckému dopravcovi Spoločenstva, ktorému licenčný úrad udelil prevádzkovú licenciu, vykoná tento úrad bezodkladne dôkladné posúdenie finančnej situácie a na základe svojich zistení preskúma stav prevádzkovej licencie v súlade s týmto článkom v priebehu troch mesiacov.

Príslušný licenčný úrad informuje Komisiu o svojich rozhodnutiach týkajúcich sa stavu prevádzkovej licencie.

3. Ak overené účty uvedené v článku 8 ods. 4 neboli oznámené, v lehote stanovenej v uvedenom článku príslušný licenčný úrad bezodkladne požiada leteckého dopravcu Spoločenstva, aby oznámil tieto overené účty.

Ak sa overené účty neoznámia do jedného mesiaca, prevádzková licencia môže byť zrušená alebo pozastavená.

▼B

4. Príslušný licenčný úrad pozastaví alebo zruší prevádzkovú licenciu, ak letecký dopravca Spoločenstva vedome alebo z nedbanlivosti poskytne príslušnému licenčnému úradu informácie, ktoré sú v konkrétnom prípade nesprávne.

5. V prípade, že je platnosť AOC leteckého dopravcu Spoločenstva pozastavená alebo AOC je zrušené, príslušný licenčný úrad okamžite pozastaví alebo zruší prevádzkovú licenciu tohto leteckého dopravcu.

6. Príslušný licenčný úrad môže pozastaviť alebo zrušiť prevádzkovú licenciu leteckého dopravcu Spoločenstva, ak takýto dopravca už nespĺňa podmienky týkajúce sa dobrej povesti ustanovené v článku 7.

Článok 10

Rozhodnutia o prevádzkových licenciách

1. Príslušný licenčný úrad rozhodne o žiadosti čo najskôr, najneskôr však do troch mesiacov od predloženia všetkých potrebných informácií, berúc pritom do úvahy všetky dostupné dôkazy. Rozhodnutie sa oznámi žiadateľovi. Zamietnutie obsahuje aj odôvodnenie.

2. Príslušný licenčný úrad zverejní postupy udeľovania, pozastavenia a zrušenia prevádzkovej licencie a informuje o nich Komisiu.

3. Zoznam rozhodnutí príslušných licenčných úradov o udelení, pozastavení alebo zrušení prevádzkových licencií sa každý rok uverejní v *Úradnom vestníku Európskej únie*.

Článok 11

Požiadavky na poistenie

Bez ohľadu na nariadenie (ES) č. 785/2004 letecký dopravca musí byť poistený vzhľadom na zodpovednosť v prípade nehôd vo vzťahu k preprave pošty.

Článok 12

Registrácia

▼M1

1. Lietadlo, ktoré používa letecký dopravca Spoločenstva, je registrované podľa toho, ako určí členský štát, ktorého príslušný orgán vydáva prevádzkovú licenciu, buď v jeho národnom registri, alebo v národnom registri iného členského štátu. Ak sa však používa na základe dohody o prenájme lietadla bez posádky („dry lease“) alebo s posádkou („wet lease“) v súlade s článkom 13, také lietadlo môže byť registrované v národnom registri hociktorého členského štátu alebo tretej krajiny.

▼B

2. V súlade s odsekom 1 príslušný úrad zaregistruje podľa platných právnych predpisov do svojho národného registra bez diskriminačného poplatku a bez odkladu lietadlo, ktoré vlastnia príslušníci iných členských štátov, a preregistruje ho z leteckých registrov iných členských štátov. Okrem bežného registračného poplatku sa za tento prevod neúčtuje žiadny iný poplatok.

▼B

Článok 13

Prenájom

1. Bez toho, aby bol dotknutý článok 4 písm. c), letecký dopravca Spoločenstva môže disponovať jedným alebo viacerými lietadlami na základe dohody o prenájme lietadla bez posádky („dry lease“) alebo s posádkou („wet lease“). Leteckí dopravcovia Spoločenstva môžu voľne prevádzkovať lietadlo prenajaté s posádkou („wet lease“), zaregistrované v Spoločenstve, okrem prípadov, keď by to viedlo k ohrozeniu bezpečnosti. Komisia zabezpečí, aby vykonávanie tohto ustanovenia bolo náležité a primerané a aby bola zohľadnená bezpečnosť.

2. Dohoda o prenájme lietadla bez posádky („dry lease“), ktorej zmluvnou stranou je letecký dopravca Spoločenstva, alebo dohoda o prenájme lietadla s posádkou („wet lease“), podľa ktorej je letecký dopravca Spoločenstva nájomcom lietadla s posádkou, musí byť najprv schválená v súlade s platným právom Spoločenstva alebo vnútroštátnym právom o bezpečnosti leteckej prevádzky.

3. Letecký dopravca Spoločenstva, ktorý si prenajíma lietadlo s posádkou registrované v tretej krajine od iného podniku, získa najskôr súhlas na prevádzku od príslušného licenčného úradu. Príslušný licenčný úrad môže udeliť súhlas, ak:

a) letecký dopravca Spoločenstva preukáže k spokojnosti príslušného úradu, že sú splnené všetky bezpečnostné normy rovnocenné s tými, ktoré sú predpísané v právnych predpisoch Spoločenstva alebo vo vnútroštátnych právnych predpisoch, a

b) je splnená jedna z týchto podmienok:

   i) letecký dopravca Spoločenstva odôvodní takýto prenájom výnimočnými potrebami, v tomto prípade sa môže súhlas udeliť na obdobie najviac siedmich mesiacov, ktoré možno jedenkrát obnoviť o ďalších najviac sedem mesiacov;

   ii) letecký dopravca Spoločenstva preukáže nevyhnutnosť prenájmu na uspokojenie sezónnych kapacitných potrieb, ktoré sa nedajú vhodne uspokojiť prenájmom lietadla registrovaného v rámci Spoločenstva; v takomto prípade možno súhlas predĺžiť, alebo

   iii) letecký dopravca Spoločenstva preukáže, že prenájom je nevyhnutný na prekonanie prevádzkových ťažkostí a nemožno alebo nie je vhodné prenajať lietadlo zaregistrované v rámci Spoločenstva, a v takomto prípade má súhlas obmedzené trvanie len na obdobie, ktoré je absolútne nevyhnutné na prekonanie ťažkostí.

4. Príslušný úrad môže spojiť súhlas s určitými podmienkami. Takéto podmienky sa stanú súčasťou dohody o prenájme lietadla s posádkou („wet lease“).

Príslušný úrad môže odmietnuť udeliť súhlas, ak neexistuje reciprocita, pokiaľ ide o prenájom lietadla s posádkou („wet leasing“) medzi dotknutým členským štátom alebo Spoločenstvom a treťou krajinou, kde je lietadlo prenajaté s posádkou registrované.

Príslušný úrad upovedomí dotknuté členské štáty o udelení súhlasu na prenájom lietadla s posádkou registrovaného v tretej krajine.

▼B

Článok 14

Právo na vypočutie

V prípade, že príslušný licenčný orgán prijme rozhodnutie o pozastavení alebo zrušení prevádzkovej licencie leteckého dopravcu Spoločenstva, zabezpečí, aby dotknutý letecký dopravca Spoločenstva mal možnosť byť vypočutý, pričom v niektorých prípadoch zohľadní potrebu použiť postup pre naliehavé prípady.

KAPITOLA III

PRÍSTUP K TRASÁM

Článok 15

Poskytovanie leteckých dopravných služieb vnútri Spoločenstva

1. Leteckí dopravcovia Spoločenstva majú právo prevádzkovať letecké dopravné služby vnútri Spoločenstva.

2. Členské štáty nepodmienia prevádzku leteckých dopravných služieb vnútri Spoločenstva vykonávanú leteckým dopravcom Spoločenstva žiadnym povolením ani oprávnením. Členské štáty nebudú vyžadovať od leteckých dopravcov Spoločenstva, aby predložili dokumenty alebo informácie, ktoré už poskytli príslušnému licenčnému úradu, za predpokladu, že príslušné informácie možno získať od príslušného licenčného úradu v primeranom čase.

3. Ak Komisia na základe informácií získaných podľa článku 26 ods. 2 zistí, že prevádzková licencia udelená leteckému dopravcovi Spoločenstva nie je v súlade s požiadavkami tohto nariadenia, svoje zistenia predloží príslušnému licenčnému úradu, ktorý do 15 pracovných dní zašle Komisii svoje pripomienky.

Ak Komisia po preskúmaní pripomienok príslušného licenčného úradu aj ďalej trvá na tom, že prevádzková licencia nie je v súlade s týmto nariadením, alebo ak od príslušného licenčného úradu nedostala žiadne pripomienky, prijme v súlade s postupom uvedeným v článku 25 ods. 2 rozhodnutie, ktorým požiada príslušný licenčný úrad o prijatie vhodných nápravných opatrení alebo o pozastavenie alebo zrušenie prevádzkovej licencie.

Rozhodnutím je určený dátum, do ktorého má príslušný letecký úrad vykonať nápravné opatrenia alebo konania. Ak sa do stanoveného dátumu nevykonajú nápravné opatrenia alebo konanie, letecký dopravca Spoločenstva nie je oprávnený vykonávať svoje práva podľa odseku 1.

Letecký dopravca Spoločenstva môže znovu začať vykonávať svoje práva podľa odseku 1 po tom, ako príslušný licenčný úrad oznámi Komisii, že nápravné opatrenia sa vykonali a že príslušný licenčný úrad overil ich vykonanie.

▼B

4. Pri poskytovaní leteckých dopravných služieb vnútri Spoločenstva môže letecký dopravca Spoločenstva kombinovať tieto služby a uzatvárať dohody o spoločnom označovaní liniek (code share) bez toho, aby boli dotknuté súťažné pravidlá Spoločenstva uplatniteľné na podniky.

Akékoľvek obmedzenia slobody leteckých dopravcov Spoločenstva vykonávať letecké dopravné služby vnútri Spoločenstva, ktoré vyplývajú z dvojstranných dohôd medzi členskými štátmi, sa týmto nahrádzajú.

5. Bez ohľadu na ustanovenia dvojstranných dohôd medzi členskými štátmi a s výhradou súťažných pravidiel Spoločenstva uplatniteľných na podniky dotknutý(-é) členský(-é) štát(-y) povolí(-ia) leteckým dopravcom Spoločenstva kombinovať letecké dopravné služby a uzatvárať dohody o spoločnom označovaní liniek (code share) s akýmkoľvek leteckým dopravcom v prípade leteckých dopravných služieb smerujúcich na letisko, ktoré sa nachádza na jeho/ich území, z neho alebo cez neho z akéhokoľvek/akýchkoľvek bodu(-ov) alebo na akýkoľvek/akékoľvek bod(-y) v tretích krajinách.

Členský štát môže v rámci dvojstranných dohôd o leteckých dopravných službách s dotknutou treťou krajinou uložiť obmedzenia týkajúce sa spoločného označovania liniek medzi leteckými dopravcami Spoločenstva a leteckými dopravcami z tretej krajiny najmä v prípade, ak dotknutá tretia krajina neposkytuje podobné obchodné príležitosti leteckým dopravcom Spoločenstva, ktorí poskytujú služby z dotknutého členského štátu. Týmto členské štáty zabezpečia, že obmedzenia uložené podľa týchto dohôd neobmedzia súťaž medzi leteckými dopravcami Spoločenstva, budú nediskriminačné a nebudú reštriktívnejšie, ako je potrebné.

Článok 16

Všeobecné zásady záväzkov služby vo verejnom záujme

1. Členský štát po konzultáciách s inými dotknutými členskými štátmi a po tom, ako informoval Komisiu, dotknuté letiská a leteckých dopravcov vykonávajúcich prevádzku na danej trase, môže uložiť záväzok služby vo verejnom záujme vo vzťahu k pravidelným leteckým dopravným službám medzi letiskom v Spoločenstve a letiskom obsluhujúcim okrajovú alebo rozvojovú oblasť na jeho území alebo na málo využívanú trasu k akémukoľvek letisku na jeho území, ak sa takáto trasa považuje za životne dôležitú pre hospodársky a sociálny rozvoj regiónu, ktorý letisko obsluhuje. Tento záväzok sa uloží len v rozsahu nevyhnutne potrebnom na minimálne zabezpečenie pravidelných leteckých dopravných služieb, tak aby na tejto trase z hľadiska nadväznosti, pravidelnosti, cien alebo minimálnej kapacity vyhovovali štandardom, ktoré by leteckí dopravcovia nesplnili, ak by sledovali výhradne svoje ekonomické záujmy.

Pevné štandardy uložené v súvislosti s trasou, na ktorú sa vzťahuje tento záväzok služby vo verejnom záujme, sa stanovujú transparentným a nediskriminačným spôsobom.

2. V prípadoch, keď ostatné druhy dopravy nemôžu zabezpečiť nepretržitú službu minimálne s dvoma frekvenciami denne, dotknuté členské štáty môžu začleniť do služby vo verejnom záujme požiadavku, aby každý letecký dopravca Spoločenstva zamýšľajúci prevádzkovať

▼B

túto trasu poskytol záruku, že ju bude prevádzkovať určitý čas, ktorý sa stanoví v súlade s ostatnými podmienkami služby vo verejnom záujme.

3. Potrebu a primeranosť plánovaného záväzku služby vo verejnom záujme členský(-é) štát(-y) posúdi(-ia) s ohľadom na:

a) vyváženosť plánovaného záväzku a potrieb príslušného regiónu v oblasti hospodárskeho vývoja;

b) možnosť využívať iné druhy dopravy a schopnosti týchto druhov dopravy uspokojiť dopravné potreby, najmä ak sa na plánovanej trase už poskytujú železničné služby a cesta trvá menej ako tri hodiny, s dostatočnou pravidelnosťou, počtom spojení a vhodným časovým rozvrhom;

c) letecké cestovné a podmienky, ktoré sa môžu ponúknuť užívateľom;

d) kombinovaný efekt všetkých leteckých dopravcov, ktorí prevádzkujú alebo zamýšľajú prevádzkovať túto trasu.

4. Ak členský štát zamýšľa uložiť záväzok služby vo verejnom záujme, oznámi znenie plánovaného uloženia záväzku služby vo verejnom záujme Komisii, ostatným dotknutým členským štátom, dotknutým letiskám a leteckým dopravcom vykonávajúcim prevádzku na príslušnej trase.

Komisia uverejní v *Úradnom vestníku Európskej únie* oznámenie, v ktorom sa:

a) určia dve letiská spojené príslušnou trasou s prípadnými medzipristátiami;

b) uvedie deň nadobudnutia účinnosti záväzku služby vo verejnom záujme a

c) uvedie úplná adresa, na ktorej dotknutý členský štát bezodkladne a bezplatne sprístupní dané znenie a relevantné informácie a/alebo dokumentáciu súvisiacu so záväzkom služby vo verejnom záujme.

5. Bez ohľadu na ustanovenia odseku 4 v prípade trasy, na ktorej je očakávaný ročný počet cestujúcich, ktorí budú takúto leteckú službu využívať, nižší ako 10 000, sa oznámenie o záväzku služby vo verejnom záujme uverejní v *Úradnom vestníku Európskej únie* alebo vo vnútroštátnom úradnom vestníku dotknutého členského štátu.

6. Záväzok služby vo verejnom záujme nenadobudne účinnosť pred uverejnením oznámenia uvedeného v odseku 4 druhom pododseku.

7. Ak sa uložila služba vo verejnom záujme podľa odsekov 1 a 2, letecký dopravca Spoločenstva môže ponúkať výlučný predaj miest na sedenie za predpokladu, že dotknutá letecká dopravná služba spĺňa

▼B

všetky požiadavky na služby vo verejnom záujme. Následne sa takáto letecká dopravná služba bude považovať za pravidelnú leteckú dopravnú službu.

8. Ak sa uložila služba vo verejnom záujme podľa odsekov 1 a 2, akýkoľvek iný letecký dopravca Spoločenstva môže kedykoľvek začať prevádzku pravidelnej leteckej dopravnej služby pri splnení všetkých požiadaviek záväzku služby vo verejnom záujme vrátane času prevádzky, ktorý sa môže vyžadovať v súlade s odsekom 2.

9. Bez toho, aby boli dotknuté ustanovenia odseku 8, ak žiadny letecký dopravca Spoločenstva nezačal ani nemôže preukázať, že zamýšľa začať na trase s neprerušeným poskytovaním pravidelných leteckých dopravných služieb v súlade so službou vo verejnom záujme určenou na danú trasu, dotknutý členský štát môže obmedziť prístup k pravidelnej leteckej dopravnej službe na tejto trase len na jedného leteckého dopravcu Spoločenstva, a to najviac na obdobie štyroch rokov, po ktorých uplynutí sa situácia prehodnotí.

Toto obdobie môže byť päťročné, ak sa záväzok služby vo verejnom záujme vzťahuje na trasu smerujúcu na letisko, ktoré obsluhuje jeden z najodľahlejších regiónov uvedených v článku 299 ods. 2 zmluvy.

10. Právo vykonávať služby uvedené v odseku 9 na jednotlivej trase alebo v prípadoch, keď je to odôvodnené z dôvodov prevádzkovej efektívnosti, na skupine trás sa formou verejnej súťaže v súlade s článkom 17 ponúkne ktorémukoľvek leteckému dopravcovi Spoločenstva oprávnenému vykonávať takéto letecké dopravné služby. Z dôvodov administratívnej efektívnosti môže členský štát vydať jedinú výzvu na predkladanie ponúk, ktorá zahŕňa rôzne trasy.

11. Platnosť záväzku služby vo verejnom záujme sa považuje za skončenú, ak sa v priebehu 12 mesiacov nevykonávala pravidelná letecká dopravná služba na trase, na ktorú sa vzťahuje tento záväzok.

12. Ak letecký dopravca Spoločenstva vybraný v súlade s článkom 17 náhle preruší službu, dotknutý členský štát môže v núdzovom prípade vybrať na základe vzájomnej dohody iného leteckého dopravcu Spoločenstva, aby na obdobie najviac siedmich mesiacov, ktoré nemožno predĺžiť, prevádzkoval záväzok služby vo verejnom záujme za týchto podmienok:

a) akúkoľvek náhradu uhradí členský štát v súlade s článkom 17 ods. 8;

b) letecký dopravca sa vyberie spomedzi leteckých dopravcov Spoločenstva v súlade so zásadami transparentnosti a nediskriminácie;

c) bude vyhlásená nová výzva na predkladanie ponúk.

O núdzovom postupe a jeho dôvodoch bezodkladne informuje Komisiu a dotknutý(-é) členský(-é) štát(-y). Na žiadosť členského štátu alebo z vlastného podnetu môže Komisia v súlade s postupom podľa článku 25 ods. 2 postup pozastaviť, ak sa po jeho posúdení domnieva, že nespĺňa požiadavky tohto odseku alebo je inak v rozpore s právom Spoločenstva.

▼B

Článok 17

Verejná súťaž v prípade záväzkov služby vo verejnom záujme

1. Verejná súťaž, ktorá sa vyžaduje podľa článku 16 ods. 10, sa realizuje podľa postupu ustanoveného v odsekoch 2 až 10 tohto článku.

2. Dotknutý členský štát oznámi Komisii úplné znenie výzvy na predkladanie ponúk okrem prípadu, keď v súlade s článkom 16 ods. 5 uverejnil oznámenie o záväzku služby vo verejnom záujme vo svojom vnútroštátnom úradnom vestníku. V tom prípade sa vo vnútroštátnom úradnom vestníku uverejní aj verejná súťaž.

3. Výzva na predkladanie ponúk a následná zmluva musia okrem iných náležitostí zahŕňať nasledujúce body:

a) štandardy požadované záväzkom služby vo verejnom záujme;

b) pravidlá pre zmenu a ukončenie zmluvy najmä s ohľadom na nepredvídateľné zmeny;

c) dĺžku platnosti zmluvy;

d) sankcie v prípade nedodržania zmluvy;

e) objektívne a transparentné parametre, na ktorých základe sa vypočíta prípadné vyrovnanie za výkon záväzkov služby vo verejnom záujme.

4. Komisia informuje o výzve na predkladanie ponúk prostredníctvom oznámenia uverejneného v *Úradnom vestníku Európskej únie*. Lehota na predkladanie ponúk nie je kratšia ako dva mesiace odo dňa uverejnenia tohto oznámenia. V prípade, že sa ponuka týka trasy, ku ktorej bol prístup už obmedzený na jedného dopravcu v súlade s článkom 16 ods. 9, výzva na predkladanie ponúk sa uverejní minimálne šesť mesiacov pred začiatkom platnosti novej koncesie s cieľom zhodnotiť potrebu zachovania obmedzeného prístupu k trase.

5. Informačné oznámenie obsahuje tieto informácie:

a) dotknutý(-é) členský(-é) štát(-y);

b) príslušnú leteckú trasu;

c) dĺžku platnosti zmluvy;

d) úplnú adresu, na ktorej dotknutý členský štát sprístupní znenie výzvy na predkladanie ponúk, a relevantné informácie a/alebo dokumentáciu súvisiacu s verejnou súťažou a so záväzkom služby vo verejnom záujme;

e) lehotu na predkladanie ponúk.

6. Dotknutý(-é) členský(-é) štát(-y) bezodkladne a bezplatne oznámi(-a) relevantné informácie a dokumenty, ktoré si vyžiada strana zainteresovaná vo verejnej súťaži.

▼B

7. Výber spomedzi ponúk sa vykoná čo najskôr, berúc do úvahy dostatočnosť služby vrátane cien a podmienok, ktoré sa môžu uplatniť voči užívateľom, a náklady na vyrovnanie požadované od dotknutého(-ých) členského(-ých) štátu(-ov).

8. Dotknutý členský štát môže poskytnúť vyrovnanie leteckému dopravcovi, ktorý bol vybraný podľa odseku 7, za dodržanie štandardov požadovaných službou vo verejnom záujme podľa článku 16. Takéto vyrovnanie nesmie presiahnuť sumu nevyhnutnú na pokrytie čistých nákladov, ktoré vznikli pri výkone jednotlivých záväzkov služby vo verejnom záujme, s prihliadnutím na súvisiaci výnos leteckého dopravcu a primeraný zisk.

9. Členský štát bezodkladne a písomne informuje Komisiu o výsledkoch verejnej súťaže a výbere, pričom uvedie tieto informácie:

a) počet, názvy a informácie o spoločnostiach zúčastnených na verejnej súťaži;

b) prevádzkové zložky obsiahnuté v ponukách;

c) vyrovnanie požadované v ponukách;

d) názov vybraného účastníka verejnej súťaže.

10. Na žiadosť členského štátu alebo z vlastného podnetu môže Komisia požiadať členské štáty, aby do jedného mesiaca oznámili všetky relevantné dokumenty týkajúce sa výberu leteckého dopravcu na výkon záväzku služby vo verejnom záujme. V prípade, že sa požadované dokumenty neoznámia v uvedenej lehote, Komisia môže rozhodnúť o pozastavení verejnej súťaže v súlade s postupom uvedeným v článku 25 ods. 2.

Článok 18

Skúmanie záväzkov služby vo verejnom záujme

1. Členské štáty prijmú všetky potrebné opatrenia na zabezpečenie toho, aby akékoľvek rozhodnutie prijaté v súlade s článkami 16 a 17 bolo opätovne efektívne prehodnotené, a predovšetkým čo najskôr k dispozícii, najmä ak na základe týchto rozhodnutí boli porušené právne predpisy Spoločenstva alebo vnútroštátne právne predpisy vykonávajúce tieto predpisy.

Na žiadosť členského štátu alebo z vlastného podnetu môže Komisia požiadať členské štáty, aby do dvoch mesiacov oznámili predovšetkým:

a) dokument, v ktorom sa odôvodňuje potreba záväzku služby vo verejnom záujme a jeho súlad s kritériami uvedenými v článku 16;

b) ekonomickú analýzu regiónu;

c) analýzu vyváženosti plánovaných záväzkov a cieľov hospodárskeho rozvoja;

d) analýzu prípadných existujúcich leteckých dopravných služieb a iných dostupných druhov dopravy, ktoré by sa mohli považovať za náhradu plánovaného uloženia opatrenia.

▼B

2. Na požiadanie členského štátu, ktorý považuje vývoj na trase za nadmieru obmedzený podmienkami článkov 16 a 17, alebo z vlastného podnetu Komisia vykoná vyšetrovanie a v priebehu šiestich mesiacov od prijatia žiadosti a v súlade s postupom uvedeným v článku 25 ods. 2 rozhodne na základe všetkých dostupných údajov o tom, či sa články 16 a 17 budú naďalej uplatňovať na príslušnú trasu.

Článok 19

Rozloženie prevádzky medzi letiskami a výkon prepravných práv

1. Výkon prepravných práv podlieha uverejneným pravidlám Spoločenstva, vnútroštátnym, regionálnym a miestnym pravidlám vzťahujúcim sa na bezpečnostnú ochranu, bezpečnosť leteckej prevádzky, ochranu životného prostredia a prideľovanie prevádzkových intervalov.

2. Členský štát môže regulovať rozloženie leteckej prevádzky medzi jednotlivými letiskami po porade so zainteresovanými stranami vrátane dotknutých leteckých dopravcov a letísk bez diskriminácie medzi destináciami vnútri Spoločenstva alebo na základe štátnej príslušnosti alebo totožnosti leteckých dopravcov pri splnení týchto podmienok:

a) letiská obsluhujú to isté mesto alebo mestskú aglomeráciu;

b) letiská disponujú optimálnou dopravnou infraštruktúrou, ktorá v rámci možnosti poskytuje priame spojenie, ktoré umožňuje príchod na letisko do deväťdesiatich minút, a to aj v prípade prekročenia hraníc, ak je to potrebné;

c) letiská sú prepojené navzájom a s mestami alebo mestskými aglomeráciami, ktoré obsluhujú, častými, spoľahlivými a efektívnymi službami verejnej dopravy a

d) letiská poskytujú leteckým dopravcom potrebné služby a neprimerane neobmedzujú ich obchodné príležitosti.

V akomkoľvek rozhodnutí o regulácii rozloženia leteckej prevádzky medzi dotknutými letiskami sa zohľadňujú zásady proporcionality a transparentnosti a je založené na objektívnych kritériách.

3. Dotknutý členský štát informuje Komisiu o svojom zámere regulovať rozloženie leteckej prevádzky alebo zmeniť existujúce pravidlo rozloženia prevádzky.

Komisia preskúma uplatňovanie odsekov 1 a 2 tohto článku a do šiestich mesiacov od prijatia tejto informácie od členského štátu rozhodne v súlade s postupom uvedeným v článku 25 ods. 2 o tom, či členský štát môže uplatňovať opatrenia.

Komisia uverejní svoje rozhodnutie v *Úradnom vestníku Európskej únie* a opatrenia sa budú uplatňovať až po uverejnení schválenia Komisie.

4. S ohľadom na pravidlá rozloženia prevádzky existujúce v čase nadobudnutia účinnosti tohto nariadenia Komisia preskúma na požiadanie členského štátu, prípadne tak môže urobiť z vlastného podnetu,

▼B

uplatňovanie odsekov 1 a 2 a v súlade s postupom uvedeným v článku 25 ods. 2 rozhodne, či členský štát môže naďalej uplatňovať toto opatrenie.

5. Rozhodnutia, ktoré Komisia prijme podľa tohto článku, uverejní v *Úradnom vestníku Európskej únie*.

Článok 20

Opatrenia týkajúce sa životného prostredia

1. Ak existujú vážne problémy týkajúce sa životného prostredia, zodpovedné členské štáty môžu obmedziť alebo odmietnuť výkon prepravných práv, najmä ak iné druhy dopravy poskytujú služby na primeranej úrovni. Opatrenie nesmie byť diskriminačné, nadmerne negatívne ovplyvniť hospodársku súťaž medzi leteckými dopravcami, nesmie byť reštriktívnejšie, ako je to nevyhnutné pre zmiernenie problémov, a musí mať obmedzenú účinnosť nepresahujúcu tri roky, po ktorých uplynutí sa preskúma.

2. Ak sa členský štát domnieva, že je potrebné uplatniť opatrenie uvedené v odseku 1, informuje o tom ostatné členské štáty a Komisiu najneskôr tri mesiace pred nadobudnutím účinnosti opatrenia, pričom ho náležite odôvodní. Opatrenie nemožno vykonávať, ak sa dotknutý členský štát v lehote jedného mesiaca od prijatia uvedenej informácie proti opatreniu odvolá alebo ak ho Komisia v súlade s odsekom 3 podrobí ďalšiemu preskúmaniu.

3. Komisia môže v súlade s postupom uvedeným v článku 25 ods. 2 na žiadosť iného členského štátu alebo z vlastného podnetu pozastaviť opatrenia, ak nespĺňajú požiadavky odseku 1 alebo sú iným spôsobom v rozpore s právom Spoločenstva.

Článok 21

Núdzové opatrenia

1. Členský štát môže zamietnuť, obmedziť alebo uložiť podmienky výkonu prepravných práv v prípade potreby riešenia okamžitých krátkodobých problémov vyplývajúcich z nepredvídateľných a neodvratných okolností. Toto opatrenie rešpektuje zásady proporcionality a transparentnosti a je založené na objektívnych a nediskriminačných kritériách.

O opatreniach bezodkladne a s primeraným odôvodnením informuje Komisiu a ostatné členské štáty. Ak problémy vyžadujúce si také opatrenia trvajú viac ako 14 dní, členský štát informuje Komisiu a ostatné členské štáty a môže so súhlasom Komisie predĺžiť opatrenia na ďalšie obdobie najviac 14 dní.

2. Na žiadosť zúčastneného(-ých) členského(-ých) štátu(-ov) alebo z vlastného podnetu môže Komisia zrušiť tieto opatrenia, ak nie sú v súlade s požiadavkami podľa odseku 1 alebo sú inak v rozpore s právom Spoločenstva.

▼B

KAPITOLA IV

USTANOVENIA O TVORBE CIEN

Článok 22

Voľná tvorba cien

1. Bez toho, aby bol dotknutý článok 16 ods. 1, leteckí dopravcovia Spoločenstva a na základe reciprocity leteckí dopravcovia tretích krajín voľne stanovujú letecké cestovné a letecké sadzby za letecké dopravné služby vnútri Spoločenstva.

2. Bez ohľadu na ustanovenia dvojstranných dohôd medzi členskými štátmi členské štáty nemôžu diskriminovať leteckých dopravcov na základe štátnej príslušnosti alebo totožnosti a povolia leteckým dopravcom Spoločenstva stanovenie leteckého cestovného a leteckých sadzieb za letecké dopravné služby medzi svojím územím a treťou krajinou. Týmto sa nahrádzajú akékoľvek zostávajúce obmedzenia tvorby cien vrátane obmedzení pre trasy do tretích krajín, ktoré vyplývajú z dvojstranných dohôd medzi členskými štátmi.

Článok 23

Informovanie a nediskriminácia

1. Letecké cestovné a letecké sadzby, ponúkané alebo zverejnené cez internet alebo v akejkoľvek inej forme, za letecké dopravné služby z letiska na území členského štátu, na ktorý sa uplatňuje zmluva, prístupné verejnosti, zahŕňajú uplatniteľné podmienky. Konečná cena, ktorá sa má zaplatiť, je vždy uvedená a zahŕňa uplatniteľné letecké cestovné alebo leteckú sadzbu vrátane všetkých uplatniteľných daní a platieb, prirážok a poplatkov, ktoré sú nevyhnutné a predpokladajú sa v čase uverejnenia. Okrem konečnej ceny sa uvádzajú prinajmenšom tieto údaje:

a) letecké cestovné alebo letecká sadzba;

b) dane;

c) letiskové poplatky a

d) iné platby, prirážky alebo poplatky, ktoré sa týkajú napríklad bezpečnostnej ochrany alebo paliva,

ak sa položky uvedené v písmenách b), c) a d) pridali do leteckého cestovného alebo leteckej sadzby. Možné príplatky sa oznámia jasným, transparentným a jednoznačným spôsobom vždy na začiatku rezervačného procesu a zákazník ich akceptuje na základe slobodnej voľby („opt-in“).

2. Bez toho, aby bol dotknutý článok 16 ods. 1, je verejnosti umožnený prístup k leteckému cestovnému a leteckým sadzbám za letecké dopravné služby z letiska na území členského štátu, na ktorý sa uplatňuje zmluva, nediskriminačným spôsobom bez ohľadu na štátnu príslušnosť alebo miesto pobytu zákazníka, alebo sídla zástupcu leteckého dopravcu alebo iného predajcu leteniek v rámci Spoločenstva.

▼B

Článok 24

Sankcie

Členské štáty zabezpečia dodržiavanie pravidiel stanovených v tejto kapitole a ustanovia sankcie za ich porušenie. Tieto sankcie musia byť účinné, primerané a odrádzajúce.

KAPITOLA V

ZÁVEREČNÉ USTANOVENIA

Článok 25

Výbor

1. Komisii pomáha výbor.

2. Ak sa odkazuje na tento odsek, uplatňujú sa články 3 a 7 rozhodnutia 1999/468/ES so zreteľom na ustanovenia jeho článku 8.

Článok 26

Spolupráca a právo získavať informácie

1. Členské štáty a Komisia spolupracujú pri uplatňovaní a monitorovaní uplatňovania tohto nariadenia.

2. V záujme vykonávania svojich povinností podľa tohto nariadenia môže Komisia zhromažďovať všetky potrebné informácie od členských štátov, ktoré takisto uľahčujú poskytovanie informácií od leteckých dopravcov licencovaných ich príslušnými licenčnými úradmi.

3. Členské štáty prijmú v súlade so svojimi vnútroštátnymi právnymi predpismi potrebné opatrenia na zabezpečenie optimálnej dôvernosti informácií prijatých podľa tohto nariadenia.

Článok 27

Zrušenie

Nariadenia (EHS) č. 2407/92, (EHS) č. 2408/92 a (EHS) č. 2409/92 sa zrušujú.

Odkazy na zrušené nariadenia sa považujú za odkazy na toto nariadenie a znejú v súlade s tabuľkou zhody uvedenou v prílohe II.

Článok 28

Nadobudnutie účinnosti

Toto nariadenie nadobúda účinnosť dňom po jeho uverejnení v *Úradnom vestníku Európskej únie*.

Toto nariadenie je záväzné v celom rozsahu a priamo uplatniteľné vo všetkých členských štátoch.

▼B

PRÍLOHA I

INFORMÁCIE, KTORÉ SA MAJÚ POSKYTOVAŤ PODĽA ČLÁNKU 5 A 8

1. Informácie, ktoré má poskytnúť žiadateľ, ktorý žiada o licenciu po prvýkrát, z hľadiska svojej finančnej spoľahlivosti

1.1. Posledné interné podnikateľské výkazy, ak sú k dispozícii, overené účty za predchádzajúci finančný rok.

1.2. Projekcia súvahy vrátane výkazu ziskov a strát na nasledujúce tri roky.

1.3. Podklad pre plánované sumy nákladov a príjmov na také položky, ako je palivo, letecké cestovné a letecké sadzby, platy, údržba, amortizácia, kolísanie výmenných kurzov, letiskové poplatky, poplatky za letecké navigačné služby, náklady na pozemnú obsluhu, poistenie atď. Odhady prepráv a príjmov.

1.4. Podrobnosti o počiatočných nákladoch v období od podania žiadosti po začiatok prevádzky a vysvetlenie, ako sa budú financovať tieto náklady.

1.5. Údaje o existujúcich a navrhovaných zdrojoch financovania.

1.6. Údaje o akcionároch vrátane ich štátnej príslušnosti a typu vlastnených akcií a stanovy združenia akcionárov. Ak je dopravca časťou skupiny podnikov, informácie o ich vzájomnom vzťahu.

1.7. Výkazy plánovaného peňažného toku a plány likvidity na prvé tri roky prevádzky.

1.8. Údaje o financovaní nákupu/prenájmu lietadla, v prípade prenájmu termíny a podmienky zmluvy.

2. Informácie, ktoré sa majú poskytnúť pre stanovenie trvajúcej finančnej spôsobilosti existujúcich držiteľov licencií, ktorí plánujú zmeny v štruktúre alebo zmeny činností s významným vplyvom na ich financovanie

2.1. Ak je to potrebné, posledná interná podnikateľská súvaha a overené účty za predchádzajúci finančný rok.

2.2. Presné údaje o všetkých navrhovaných zmenách, napr. zmene typu služby, navrhovanom prevzatí firmy alebo zlúčení, zmenách v akciovom kapitáli, zmenách akcionárov atď.

2.3. Navrhovaná účtovná súvaha vrátane výkazu ziskov a strát za aktuálny finančný rok vrátane všetkých plánovaných zmien v štruktúre alebo činnostiach s významným vplyvom na financie.

2.4. Predchádzajúce a navrhované sumy nákladov a príjmov pre také položky, ako je palivo, letecké cestovné a letecké sadzby, platy, údržba, amortizácia, kolísanie výmenných kurzov, letiskové poplatky, poplatky za letecké navigačné služby, náklady na pozemnú obsluhu, poistenie atď. Odhady preprava/príjem.

2.5. Výkazy peňažného toku a plány likvidity na nasledujúci rok vrátane všetkých navrhovaných zmien štruktúry alebo činností s významným vplyvom na financie.

▼B

2.6. Údaje o financovaní nákupu/prenajímania lietadla, v prípade prenájmu termíny a podmienky zmluvy.

3. Informácie, ktoré sa majú poskytnúť na posúdenie trvajúcej finančnej spôsobilosti existujúcich držiteľov licencií

3.1. Overené účty nie staršie než šesť mesiacov od posledného dňa príslušného finančného roka, ak vnútroštátne právne predpisy neustanovujú inak, a ak je to potrebné, najnovšia interná podnikateľská súvaha.

3.2. Projekcia súvahy vrátane výkazu ziskov a strát na nastávajúci rok.

3.3. Predchádzajúce a navrhované sumy nákladov a príjmov na také položky, ako je palivo, letecké cestovné a letecké sadzby, platy, údržba, amortizácia, kolísanie výmenných kurzov, letiskové poplatky, poplatky za letecké navigačné služby, náklady na pozemnú obsluhu, poistenie atď. Odhad prepráv a príjmov.

3.4. Výkazy peňažného toku a plány likvidity na nasledujúci rok.

▼B

PRÍLOHA II

TABUĽKA ZHODY

(uvedená v článku 27)

Nariadenie (EHS) č. 2407/92	Toto nariadenie
článok 1 ods. 1	článok 1
článok 1ods. 2	článok 3 ods. 3
článok 2	článok 2
článok 3 ods. 1	článok 3 ods. 2
článok 3 ods. 2	článok 3 ods. 1 druhý pododsek
článok 3 ods. 3	článok 3 ods. 1 prvý pododsek
článok 4 ods. 1	článok 4
článok 4 ods. 2	článok 4 písm. f)
článok 4 ods. 3	—
článok 4 ods. 4	článok 4 písm. f)
článok 4 ods. 5	článok 8 ods. 1 druhý pododsek
článok 5 ods. 1	článok 5 ods. 1
článok 5 ods. 2	článok 5 ods. 2
článok 5 ods. 3	článok 8 ods. 5
článok 5 ods. 4	článok 8 ods. 6
článok 5 ods. 5	článok 9 ods. 1
článok 5 ods. 6	článok 8 ods. 4
článok 5 ods. 7	článok 5 ods. 3 a článok 8 ods. 8
článok 6	článok 7
článok 7	článok 11
článok 8 ods. 1	článok 4 písm. c)
článok 8 ods. 2	článok 12 ods. 1
článok 8 ods. 3	článok 13 ods. 2 a 3
článok 8 ods. 4	článok 12 ods. 2
článok 9	článok 6
článok 10 ods. 1	článok 13 ods. 2 a 3
článok 10 ods. 2	článok 13 ods. 2 a 3
článok 11 ods. 1	článok 8 ods. 1
článok 11 ods. 2	článok 8 ods. 3
článok 11 ods. 3	článok 8 ods. 7

▼B

Nariadenie (EHS) č. 2407/92	Toto nariadenie
článok 12	článok 9 ods. 2 až 6
článok 13 ods. 1	článok 10 ods. 2
článok 13 ods. 2	článok 10 ods. 1
článok 13 ods. 3	—
článok 13 ods. 4	článok 10 ods. 3
článok 14	—
článok 15	—
článok 16	—
článok 17	—
článok 18 ods. 1	článok 26 ods. 1
článok 18 ods. 2	článok 26 ods. 3
článok 19	—
Príloha	Príloha I

Nariadenie (EHS) č. 2408/92	Toto nariadenie
článok 1 ods. 1	článok 1
článok 1 ods. 2	článok 1 ods. 2
článok 1 ods. 3	—
článok 1 ods. 4	—
článok 2	článok 2
článok 3 ods. 1	článok 15 ods. 1 a 2
článok 3 ods. 2	—
článok 3 ods. 3	—
článok 3 ods. 4	—
článok 4 ods. 1 písm. a)	článok 16 ods. 1
článok 4 ods. 1 písm. b)	článok 16 ods. 3
článok 4 ods. 1 písm. c)	článok 16 ods. 2
článok 4 ods. 1 písm. d)	článok 16 ods. 9
—	článok 17 ods. 1
—	článok 17 ods. 2
—	článok 17 ods. 4
—	článok 17 ods. 5
—	článok 17 ods. 6
článok 4 ods. 1 písm. e)	článok 17 ods. 3
článok 4 ods. 1 písm. f)	článok 17 ods. 7
článok 4 ods. 1 písm. g)	—
článok 4 ods. 1 písm. h)	článok 17 ods. 8
—	článok 17 ods. 9
—	článok 17 ods. 10
článok 4 ods. 1 písm. i)	článok 18 ods. 1
článok 4 ods. 1 písm. j)	článok 16 ods. 7

▼B

Nariadenie (EHS) č. 2408/92	Toto nariadenie
článok 4 ods. 1 písm. k)	—
článok 4 ods. 2	—
článok 4 ods. 3	článok 18 ods. 2
článok 4 ods. 4	—
článok 5	—
článok 6 ods. 1 a 2	—
článok 7	článok 15 ods. 4 a 5
článok 8 ods. 1	článok 19 ods. 2
článok 8 ods. 2	článok 19 ods. 1
článok 8 ods. 3	článok 19 ods. 3
článok 8 ods. 4	—
článok 8 ods. 5	—
článok 9 ods. 1	článok 20 ods. 1
článok 9 ods. 2	článok 20 ods. 1
článok 9 ods. 3	článok 20 ods. 2
článok 9 ods. 4	článok 20 ods. 3
článok 9 ods. 5	článok 22 ods. 1
článok 9 ods. 6	článok 22 ods. 2
článok 9 ods. 7	—
článok 9 ods. 8	—
článok 10	—
článok 11	článok 25
článok 12 ods. 1	článok 26 ods. 2
článok 12 ods. 2	—
článok 13	—
článok 14 ods. 1	článok 26 ods. 1
článok 14 ods. 2	článok 26 ods. 3
článok 15	—
článok 16	—
Príloha I	—
Príloha II	—
Príloha III	—
—	Príloha II

Nariadenie (EHS) č. 2409/92	Toto nariadenie
článok 1 ods. 1	článok 1
článok 1 ods. 2	článok 21 ods. 1
článok 1 ods. 3	—
článok 2	článok 2
článok 3	—
článok 4	článok 23
článok 5 ods. 1	článok 22

▼B

Nariadenie (EHS) č. 2409/92	Toto nariadenie
článok 5 ods. 2	—
článok 5 ods. 3	—
článok 5 ods. 4	—
článok 6	—
článok 7	—
článok 8	—
článok 9	—
článok 10 ods. 1	článok 26 ods. 1
článok 10 ods. 2	článok 26 ods. 3
článok 11	—
článok 12	—
—	článok 27
—	článok 28